

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิวัติอุตสาหกรรมในอังกฤษนับตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 จนถึงศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยุทธศาสตร์ของอังกฤษมีความรุ่งโรจน์อย่างมากในช่วงเวลานั้น โรงงานอุตสาหกรรมมากมายหลายประเภทได้เกิดขึ้นและมีผลต่อการวางรากฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอังกฤษในช่วงเวลาดังกล่าว อุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของอังกฤษในช่วงระยะเวลานั้น อุตสาหกรรมประเภทนี้แต่เดิมเป็นเพียงอุตสาหกรรมในครัวเรือนแล้วเริ่มค่อย ๆ มีบทบาทมากขึ้นจนกลายมาเป็นอุตสาหกรรมขั้นมูลฐานในเวลาต่อมาบนเกาะอังกฤษ ทั้งนี้อุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายได้ถือกำเนิดขึ้นก่อนที่อังกฤษยังไม่ได้เริ่มมีการปฏิวัติอุตสาหกรรมอย่างเป็นทางการเป็นจริงเป็นจังเท่าใดนัก เนื่องจากอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายเป็นอุตสาหกรรมที่ทำกันในครัวเรือนเป็นหลัก (Domestic Industry) เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมสิ่งทอประเภทอื่น เช่น อุตสาหกรรมผ้าขนสัตว์ (Wool) หรืออุตสาหกรรมผ้าลินิน (Linen) อุตสาหกรรมสิ่งทอเหล่านี้เป็นรูปแบบการผลิตแบบเก่าที่มีนายจ้างมาว่าจ้างในการผลิต รวมทั้งนายจ้างเองจะเป็นผู้ออกต้นทุนวัตถุดิบหรือแม้กระทั่งเครื่องมือให้แก่ลูกจ้าง การเกิดขึ้นของระบบอุตสาหกรรมโรงงาน (Factory System) ได้เปลี่ยนระบบการผลิตอุตสาหกรรมแบบเก่าให้ค่อย ๆ หดไปจากสังคมอังกฤษ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายนั้นถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญมากต่อรากฐานเศรษฐกิจและสังคม ในขณะเดียวกันการเกิดขึ้นของเครื่องมือประดิษฐ์สิ่งทอ โดยเฉพาะเครื่องมือสิ่งทอฝ้ายได้เปลี่ยนวิถีชีวิตของคนอังกฤษอย่างมากและทำให้อังกฤษกลายเป็นประเทศศูนย์กลางการผลิตผ้าฝ้ายที่สำคัญที่สุดของโลกในช่วงศตวรรษที่ 19 โดยใน ค.ศ. 1881 อังกฤษทั้งเกาะได้ครอบครองเครื่องปั่นด้ายฝ้าย (Spindles) เป็นจำนวน 54% ของโลก¹ ในขณะเดียวกันอังกฤษก็ส่งออกสินค้าฝ้ายซึ่งมีมูลค่ามากกว่าสินค้าอื่น ๆ ทุกชนิด

อาจจะกล่าวได้ว่าการเติบโตขึ้นของอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมนับตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 ได้ส่งผลต่ออังกฤษอย่างมหาศาลในแง่เศรษฐกิจรวมทั้ง

¹George C. Allen, *British Industries and their Organization*, (London: Longmans, 1951), p. 217.

ทางด้านสังคม ในทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้ายได้เข้าไปมีบทบาททั้งในเรื่องของการตลาด ทั้งภายในประเทศ (Domestic Market) และตลาดต่างประเทศ (International Market) โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศเองนั่นถือได้ว่าเป็นแหล่งระบายสินค้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอผ้ายได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้สินค้าผ้ายของอังกฤษจะส่งไปยังประเทศเขตร้อนซึ่งมีความต้องการสิ่งทอผ้ายสูงมาก² รวมทั้งอิทธิพลส่วนสำคัญมาจากระบบจักรวรรดินิยม (Imperialism) ที่เกิดขึ้นในเวลานั้นโดยเฉพาะอาณานิคมอินเดีย (British India) ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นรัตนมณีอันล้ำค่าของอังกฤษ อินเดียเป็นตลาดสินค้าสิ่งทอผ้ายจากอังกฤษโดยตรง ในขณะที่อินเดียยังถือเป็นแหล่งวัตถุดิบด้ายผ้าย ที่นำเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรมในอังกฤษ เช่นเดียวกันกับสหรัฐอเมริกาที่มีความสัมพันธ์กับอังกฤษอย่างยาวนานในแง่ทางประวัติศาสตร์ รวมกระทั่งถึงหมู่เกาะอินเดียตะวันตก (West Indies) ก็เป็นแหล่งจัดป้อนวัตถุดิบด้ายผ้ายแก่อังกฤษเช่นกัน การเติบโตอย่างต่อเนื่องทางด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้ายทั้งในประเทศและนอกประเทศนั้นเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้มีการคิดค้นเครื่องมือนวัตกรรมผ้ายอย่างต่อเนื่องเพื่อผลิตให้ทันกับความต้องการสินค้าผ้ายที่มีมากขึ้น นอกเหนือจากนี้อังกฤษในช่วงศตวรรษที่ 19 ยังมีเมืองอุตสาหกรรมสำคัญมากมายที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตและการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมผ้ายโดยตรงโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มณฑลแลงคาไชร์ (Lancashire) ซึ่งมีเมืองสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้ายมากมาย เช่น เมืองแมนเชสเตอร์ (Manchester) เมืองโบลตัน (Bolton) หรือเมืองโอดแฮม (Oldham) เป็นต้น เมืองเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นเมืองอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้ายที่สำคัญในช่วงศตวรรษที่ 19 ที่สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอังกฤษในยุควิคตอเรียน (Victorian Age) ได้อย่างมหาศาล แม้ว่าอังกฤษในช่วงเวลานั้นจะมีพลเมืองเพียง 9 ล้านกว่าคนเท่านั้นก็ตาม แต่อุตสาหกรรมสิ่งทอผ้ายก็เป็นปัจจัยหนึ่งในการสร้างความเจริญเติบโตให้กับอังกฤษและช่วยให้อังกฤษกลายเป็น “โรงงานของโลก” (Workshop of the World) โดยที่ไม่มีชาติใดในโลกในช่วงเวลานั้นเทียบเคียงได้เลย

ตลอดศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เกาะอังกฤษเกิดการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้ายนั้นมีการขยายตัวทางตลาดสินค้าทั้งในประเทศและนอกประเทศอย่างมากอันเนื่องมาจากผลิตภัณฑ์สินค้าผ้ายมีราคาถูกลง ในขณะที่เดียวกันความต้องการปริมาณสินค้าที่มีมากขึ้นทำให้เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้ายต้องการแรงงานอุตสาหกรรมประเภทนี้มากขึ้นด้วย นอกเหนือจากแรงงานสตรีและแรงงานชายที่

² Lucian C.A. Knowles, *The Industrial and Commercial Revolutions in Great Britain During the Nineteenth Century*, (London: Routledge & Kegan Paul, 1958), p. 30.

ถูกใช้เป็นแรงงานหลักในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายแล้ว แรงงานของเด็กก็ถือได้ว่ามีส่วนสำคัญต่อโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายด้วยเช่นกัน

ความจริงการใช้เด็กเป็นแรงงานมีมานานตั้งแต่ก่อนสมัยของการปฏิวัติอุตสาหกรรมแล้ว ทั้งนี้เด็กในชนบทเป็นจำนวนมากก่อนช่วงสมัยของการปฏิวัติอุตสาหกรรมต้องช่วยเหลือครอบครัวในการหารายได้ไม่แตกต่างกับผู้ใหญ่เท่าใดนัก บางพื้นที่เด็กผู้ชายจะช่วยเหลืองานบิดาในการเข้าป่าเพื่อไปตัดไม้ ทั้งนี้เป็นเพราะงานตัดไม้ในนั้นเป็นงานอาชีพหลักที่ครอบครัวในชนบทหาได้³ ในขณะที่เด็กผู้หญิงนั้นจำต้องช่วยมารดาในการปั่นด้ายฝ้าย เป็นต้น หรือแม้กระทั่งในเรื่องของการเก็บเกี่ยวผลผลิต เด็กเองก็จำเป็นที่จะต้องช่วยผู้ปกครองในช่วงฤดูของการเก็บเกี่ยวด้วยเช่นกัน

การออกพระราชบัญญัติล้อมรั้วที่ดิน (Enclosure Act) นับตั้งแต่ ค.ศ. 1760 ได้ส่งผลให้ภาคการเกษตรโดยเฉพาะในชนบทค่อยล่มสลายลง เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งเสริมให้มีการล้อมรั้วเพื่อทำการเพาะปลูกทางด้านเกษตรให้ขยายมากขึ้นตามประชากรที่เพิ่มมากขึ้นในเวลานั้น ส่งผลให้พ่อแม่ของเด็กจำนวนมากต้องหาลังไหลเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมสำคัญในช่วงเวลานั้น ในขณะที่เด็กเองก็จำต้องอพยพเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมตามผู้ปกครองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยเหตุนี้สังคมอังกฤษในช่วงศตวรรษที่ 19 จึงเกิดการใช้แรงงานเด็กในอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายเด็กจำนวนมากทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงได้หาลังไหลเข้าไปทำงานในอุตสาหกรรมชนิดนี้มากพอกับในอุตสาหกรรมเหมืองถ่านหิน เนื่องจากเจ้าของโรงงานเล็งเห็นถึงเรื่องค่าจ้างที่ไม่สูงนักเมื่อเทียบกับแรงงานหนุ่มสาว อีกทั้งเด็กเหล่านี้ไม่ต้องใช้ทักษะในการทำงานมากเมื่อเทียบกับแรงงานผู้ใหญ่ที่ต้องใช้ทักษะมากกว่าในงานบางประเภท นอกเหนือจากนี้ยังรวมถึงเรื่องที่เด็กเหล่านี้ไม่มีอำนาจในการที่จะต่อรองกับเจ้าของโรงงานและเจ้าของโรงงานไม่ต้องกังวลกับการนัดหยุดงานของพวกเขา

แม้ว่าอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายจะมีการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและสร้างรายได้อย่างมหาศาล แต่ทว่าสภาพความเป็นอยู่ของเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายกลับเลวร้าย นายจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายที่การใช้แรงงานเด็กสารพัดวิธี นับตั้งแต่การทำงานเป็นเวลายาวนานนับ 10 ชั่วโมง การกดราคาค่าจ้างให้ต่ำ รวมทั้งสุขลักษณะในโรงงานที่ย่ำแย่และเรื่องการระบายอากาศที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้เด็กเป็นจำนวนมากต้องล้มป่วยเป็นโรคร้ายแรงอันเนื่องมาจากฝุ่นควันในโรงงานสิ่งทอฝ้าย เด็กที่อยู่ในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายเหล่านี้

³Penelope Davies, *Children of the Industrial Revolution*, (London: Wayland Pub, 1972), p. 9.

จำต้องอยู่ในสภาวะที่ยากลำบาก⁴ ด้วยเหตุนี้โรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในช่วงเวลาศตวรรษที่ 19 จึงเปรียบเสมือนหนึ่งนรกอันเร่าร้อนของเด็ก แม้กระนั้นพวกเขาก็จำต้องยอมรับสภาวะการทำงานที่หนัก รวมทั้งค่าจ้างที่นายจ้างจ่ายโดยที่พวกเขาไม่มีสิทธิต่อรอง ในขณะที่สภาพความเป็นอยู่ของเด็กเหล่านี้มีสภาพที่แออัดมากจนกล่าวได้ว่าแหล่งที่พักอาศัยของแรงงานเด็กเหล่านี้เป็นเสมือนแหล่งเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้นในย่านอุตสาหกรรมนั่นเอง

งานวรรณกรรมจำนวนมากในช่วงเวลานั้นได้ฉายภาพสังคมของอังกฤษในช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยเฉพาะสภาพสังคมของประเทศที่เปลี่ยนไปรวมทั้งสภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของชนชั้นผู้ใช้แรงงานไปจนถึงความเป็นอยู่ของเด็กผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมเอาไว้อย่างน่าทึ่ง โดยเฉพาะงานวรรณกรรมอันโด่งดังของ ชาร์ล ดิกเก็นส์ (Charles Dickens) ที่ได้สะท้อนภาพสังคมของอังกฤษในช่วงเวลานั้น โดยที่งานวรรณกรรมหลายชิ้นเกี่ยวข้องกับเรื่องราวสภาพความเป็นอยู่รวมทั้งวิถีชีวิตเด็กในช่วงเวลาของการปฏิวัติอุตสาหกรรม เช่น เรื่อง โอลิเวอร์ ทวิสต์ (Oliver Twist) หรือ เดวิด คอปเปอร์ฟีลด์ (David Copperfield) เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กที่อิงอยู่กับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงกับผู้เขียน

การใช้แรงงานเด็กอย่างทารุณรวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ของเด็กที่เกิดขึ้นในโรงงานอุตสาหกรรมโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายเป็นที่รับรู้ของสังคมอังกฤษอย่างกว้างขวางมากขึ้นในเวลาต่อมา แม้กระทั่งรัฐบาลอังกฤษในช่วงเวลานั้นก็ได้รับเอกสารรายงานเรื่องของการเป็นอยู่รวมทั้งการกดขี่ของนายจ้างที่มีต่อเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งอุตสาหกรรมด้านสิ่งทอฝ้ายจากคณะกรรมการที่ถูกลงไปสอบสวน รัฐบาลหลายคณะมีดำริที่จะเข้าไปช่วยเหลือเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายที่มีรายงานว่ามีการใช้แรงงานเด็กอย่างหนักเนื่องจากเด็กเป็นจำนวนมากได้เข้ามาเป็นแรงงานในอุตสาหกรรมประเภทนี้ ด้วยเหตุนี้เองรัฐบาลหลายคณะในช่วงนั้นจึงประกาศใช้กฎหมายเพื่อช่วยเหลือแรงงานเด็กโดยเฉพาะเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายรวมทั้งเข้ามาดูแลสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประกาศใช้กฎหมายโรงงาน (Factory Acts) ฉบับต่าง ๆ ซึ่งเข้าไปมีส่วนในเรื่องของการช่วยเหลือและดูแลเด็ก รวมทั้งจัดการสวัสดิการทางด้านการศึกษาให้กับเด็ก

⁴Frank E. Hugget, *The Past, Present and Future of Factory Life and Work*, (London: Harrap, 1973), pp. 4-5.

จะเห็นได้ว่านโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลในการที่จะเข้ามาช่วยเหลือความเป็นอยู่ของเด็กเหล่านี้ให้พ้นจากความทุกข์ยากนั้นส่วนหนึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (Members of the Commons) ของอังกฤษในช่วงเวลานั้นคือ พรรคอนุรักษนิยม (Conservative Party) และพรรคเสรีนิยม (Liberal Party) ซึ่งเป็นพรรคที่มีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนานในการเมืองอังกฤษ โดยที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสองพรรคนี้ได้สะท้อนเสียงของประชาชนออกมาในรูปแบบของการปฏิรูปรวมทั้งนโยบายด้านต่าง ๆ ในช่วงเวลานั้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการถือกำเนิดขึ้นของพรรคแรงงาน (Labour Party) ซึ่งเป็นพรรคการเมืองใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 อันเป็นผลพวงมาจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมในอังกฤษด้วยเช่นกัน

จากการปฏิรูปการเมืองของอังกฤษนับตั้งแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ 19 ทำให้ผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งนั้นเป็นตัวแทนของความต้อการของประชาชนมากขึ้นตามลำดับ รวมทั้งผู้แทนเองนั้นเป็นส่วนสำคัญที่ทวีขึ้นในการออกเสียงรวมทั้งสนับสนุนนโยบายด้านต่าง ๆ ในการยกระดับความเป็นอยู่ทางสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งนโยบายหลายเรื่องของรัฐสภาเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปทางด้านกฎหมายรวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายด้วย นอกเหนือจากรัฐบาลที่เข้ามาดูแลเรื่องนี้แล้วเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายเองบางคนที่มีทัศนคติโน้มเอียงในการช่วยเหลือแรงงานเด็กรวมทั้งการปรับสภาพความเป็นอยู่ของเด็กเหล่านี้ให้ดีขึ้นด้วย เช่น โรเบิร์ต โอเวน (Robert Owen) ก็ได้จัดสวัสดิการแก่แรงงานของตนเช่นกัน อีกทั้งมีนักปฏิรูปสังคมหลายคนต่างก็พยายามจะเข้ามาดูแลและช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายด้วย

งานสารนิพนธ์เล่มนี้ จึงมุ่งในศึกษานโยบายของรัฐบาลรวมถึงบทบาทของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการใช้แรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในช่วงศตวรรษที่ 19 เป็นหลัก รวมทั้งศึกษาถึงความสำเร็จตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่การประกาศใช้กฎหมายโรงงานรวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลในช่วงเวลานั้น

ผลงานวิจัยและงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยศึกษาปรากฏการณ์การใช้แรงงานเด็กโดยทั่วไปนั้นมีปรากฏในท้องสมุดพอสมควร แต่เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงงานเด็กซึ่งมุ่งประเด็นไปที่การใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในอังกฤษนั้นแทบจะไม่ปรากฏงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงในภาษาไทยเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องราวการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้าย

ของอังกฤษอาจเป็นหัวข้อที่ค่อนข้างไกลตัวมากสำหรับคนไทย อย่างไรก็ตามผู้เขียนพบว่ามีหนังสือภาษาไทยเล่มหนึ่งที่ได้กล่าวถึงเรื่องราวของแรงงานเด็กไว้บางส่วนรวมทั้งเป็นหนังสือภาษาไทยเพียงเล่มเดียวที่มีเนื้อหาสอดคล้องและใกล้เคียงกับงานที่ผู้เขียนได้ศึกษาอยู่มากคือหนังสือเรื่อง *ชีวิตและสังคมชนชั้นแรงงานอังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 19 (The English Working-Class in the Nineteenth Century : A Social Life)* (2546) มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวแรงงานเด็กในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมอยู่บ้าง โดยเฉพาะบางส่วนของหนังสือกล่าวถึงแรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ่ายตลอดจนเรื่องของพัฒนาการของระบบการศึกษาของเด็กในช่วงศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณเขียนทำการศึกษาอยู่โดยตรง

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เขียนก็คือการที่มุ่งเน้นประเด็นในการใช้แรงงานเด็กในโรงงานฝ่ายซึ่งมุ่งเจาะจงไปในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นหลักนั้น ทำให้การหาหลักฐานตลอดจนข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการเขียนงานนั้นยากพอสมควร ประเด็นที่สำคัญอีกมุมหนึ่งนั้นคือความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมุ่งแสวงหาข้อมูลรวมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องกันทั้งสองด้านของอังกฤษในช่วงนั้นก็คือความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจกับด้านสังคมหลักฐาน ผู้เขียนมองว่ามีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องนำเรื่องราวทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมมาบูรณาการเข้าด้วยกันเพื่อศึกษางานชิ้นนี้ โดยงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวการศึกษาในครั้งนี้นี้ประกอบไปด้วย

- หนังสือเรื่อง *The Past, Present and Future of Factory Life and Work* (1973) ของ Frank E. Huggett กล่าวถึงเรื่องแรงงาน โดยเฉพาะในเรื่องของอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยมีการให้รายละเอียดเกี่ยวกับแรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ่าย รวมทั้งมีการอ้างถึงเอกสารรวมทั้งข้อมูลในช่วงเวลานั้นที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ่ายด้วย

- หนังสือเรื่อง *A Short History of Labour Condition under Industrial Capitalism in Great Britain and the Empire* (1972) ของ Jurgen Kuczynski ให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับสภาพแรงงานในช่วงเวลานั้นโดยเฉพาะในส่วนแรกของหนังสือ ที่ได้กล่าวถึงแรงงานอังกฤษ รวมทั้งการใช้แรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ่าย นับตั้งแต่การปฏิวัติอุตสาหกรรมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้ยังมีการรวบรวมสถิติ, ข้อมูล, ตัวเลข ในช่วงเวลานั้นด้วย

- หนังสือเรื่อง *The Making of The English Working Class* (1991) ของ E.P. Thompson พูดถึงเรื่องแรงงานที่เกิดขึ้นโดยตรงในช่วงของการปฏิวัติอุตสาหกรรมในอังกฤษในช่วงแรกเริ่ม รวมทั้งการเคลื่อนไหวและปฏิกริยาของแรงงานที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ในขณะที่เดียวกัน บางส่วนของหนังสือเล่มนี้นั้นได้กล่าวถึงอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ่ายในอังกฤษไว้เช่นกัน

- หนังสือเรื่อง *Working-Class Girls in Nineteenth-Century England Life; Work and Schooling* (1997) ของ Meg Gomersall หนังสือเล่มนี้ได้เล่าเรื่องสถานภาพความเป็นอยู่ของเด็ก โดยเน้นเรื่องความเป็นอยู่ของเด็กหญิงที่เกิดขึ้นในสังคมอังกฤษในช่วงเปลี่ยนผ่านจากระบบภาคการเกษตรมาสู่ช่วงเวลาของการปฏิวัติอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 19 โดยที่หนังสือเล่มนี้ได้เล่าเรื่องถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสามด้านอันเป็นผลมาจากภาวะของการใช้แรงงานที่เกิดขึ้นกับเด็กในภาคอุตสาหกรรมคือ การเปลี่ยนแปลงในเรื่องของวิถีชีวิต, งาน รวมทั้งการศึกษา

- หนังสือเรื่อง *Children of the Industrial Revolution* (1992) ของ Penelope Davies เป็นเรื่องราวโดยตรงที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็กในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมได้อย่างดี นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้ยังได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต รวมทั้งความเป็นอยู่ของเด็กในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรม

- หนังสือเรื่อง *Child Labour in Britain, 1780-1870* (2003) ของ Peter Kirby ได้เล่าประวัติศาสตร์ความเป็นมาของการใช้แรงงานเด็กที่เกิดขึ้นในอังกฤษว่ามีความเป็นมาเช่นไร โดยที่เนื้อหาของหนังสือบางส่วนมีการเล่าความเป็นมาของอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตทางเศรษฐกิจของอังกฤษ ในขณะที่เดียวกันหนังสือเล่มนี้มีการบรรยายสภาพความเป็นอยู่ของเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมฝ้ายรวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรมประเภทอื่นเอาไว้ นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลสังเขปที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของพระราชบัญญัติหลายเรื่องซึ่งเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากนโยบายรัฐบาลมีต่อการใช้แรงงานเด็กในโรงงาน

- หนังสือเรื่อง *Children's Work and Welfare, 1780-1890* (1995) ของ Pamela Horn ได้ให้ภาพเรื่องราวของแรงงานเด็กนับตั้งแต่ก่อนช่วงเวลาของการปฏิวัติอุตสาหกรรมจนกระทั่งถึงปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีการใช้แรงงานเด็กอย่างกว้างขวางในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ รวมทั้งอุตสาหกรรมด้านสิ่งทอฝ้ายซึ่งเป็นโรงงานที่มีการใช้แรงงานเด็กอย่างหนัก รวมทั้งเป็นปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้นในเวลานั้น นอกจากนี้ยังมีการอธิบายความเป็นมาของนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาอันเป็นผลมาจากทัศนคติของรัฐบาลที่ได้รับรู้จากสังคมอังกฤษในช่วงเวลานั้น

- หนังสือเรื่อง *Factory Law* (1938) ของ H. Samuels เป็นเรื่องราวเนื้อหาความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอังกฤษ ซึ่งมีผลต่อสังคมอังกฤษในยุคใหม่ โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องของการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรม หนังสือเล่มนี้ยังได้อธิบายถึงความเป็นมาของการออกพระราชบัญญัติโรงงานเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมทั้งอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้าย

- หนังสือเรื่อง *English Factory Legislation* (1873) ของ Ernst Elder Von Plener อธิบายเรื่องราวความเป็นมาของกฎหมายโรงงาน (Factory Acts) ที่ออกโดยรัฐบาลอังกฤษในช่วงศตวรรษที่ 19 ซึ่งกฎหมายหลายฉบับนั้นมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิถีชีวิตเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายโดยตรง

- หนังสือเรื่อง *The Early Factory Acts and their Enforcement* (1971) ของ Ursula Ruth Quixano Henrique ได้อธิบายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการออกพระราชบัญญัติโรงงานในช่วงแรก โดยเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับการเคลื่อนไหวของนักปฏิรูปทางด้านสังคมที่สำคัญในยุคนั้น หนังสือเล่มนี้จึงมุ่งประเด็นเนื้อหาระหว่างความสัมพันธ์ของการออกพระราชบัญญัติโรงงานกับนักปฏิรูปทางด้านสังคมของอังกฤษ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการถือกำเนิดของอุตสาหกรรมสิ่งทอกับการใช้แรงงานเด็กในโรงงาน
2. เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพปัญหาการใช้แรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในอังกฤษในศตวรรษที่ 19
3. เพื่อศึกษานโยบายของรัฐบาลอังกฤษรวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาแรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในศตวรรษที่ 19

สมมติฐานในการศึกษา

การออกพระราชบัญญัติโรงงาน (Factory Acts) ตลอดช่วงเวลาศตวรรษที่ 19 เป็นไปเพื่อช่วยเหลือและปลดปล่อยแรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายเป็นสำคัญ ซึ่งนอกจากแรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายจะได้รับผลประโยชน์จากพระราชบัญญัติโรงงานแล้วยังรวมถึงแรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอด้านอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน โดยการออกพระราชบัญญัติโรงงานเหล่านี้เป็นผลมาจากการตื่นตัวของเหล่านักปฏิรูปทางสังคมและสาธารณชนชาวอังกฤษ

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตการศึกษางานชิ้นนี้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อการแก้ปัญหาการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในอังกฤษเป็นสำคัญ โดยแบ่งหัวข้อประเด็นการศึกษาออกเป็นสองประเด็นใหญ่ด้วยกัน คือประเด็นแรกเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้าย ซึ่งจะศึกษาเรื่องราวความเป็นมาของการใช้แรงงานเด็กในโรงงานบริบททางสังคมรวมทั้งบริบททางด้านเศรษฐกิจของอังกฤษ ณ ช่วงเวลานั้นว่ามีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันเช่นไร ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้จะถูกโยงเข้ากับประเด็นที่สองที่ศึกษาคือ นโยบายของรัฐบาลอังกฤษที่มีต่อการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้าย

ส่วนในแง่ขอบเขตเวลาของการศึกษานั้น จะมุ่งศึกษาเรื่องราวความเป็นมาทั้งหมดในช่วงเวลาศตวรรษที่ 19 เป็นหลัก โดยช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่อังกฤษมีความเจริญสูงสุดทางด้านอุตสาหกรรมในประเทศ โดยเฉพาะความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายที่เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายในอังกฤษ นอกจากนี้ช่วงเวลาดังกล่าวยังทำให้มองเห็นภาพและเรื่องราวของการใช้แรงงานเด็กผู้ตกเป็นเหยื่อในโรงงานรวมทั้งการที่รัฐบาลในเวลานั้นได้มีการออกพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กที่ตกเป็นเหยื่อในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้าย

วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาโดยเลือกใช้ข้อมูลหลักฐานชั้นทุติยภูมิเป็นหลัก ได้แก่ หนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บทความวิชาการต่างประเทศ นอกจากนี้เนื่องจากการศึกษาเรื่องนี้มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรข้อมูลภายในประเทศจึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นหลักฐานชั้นรองที่สำคัญอันมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่กำลังศึกษาอยู่ด้วย

ในการศึกษาหัวข้องานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการแบ่งแยกการศึกษาออกเป็น 3 หัวเรื่องใหญ่ซึ่งมีประเด็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน โดยส่วนแรกศึกษาพัฒนาการของอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในอังกฤษในช่วงเวลาของการปฏิวัติอุตสาหกรรม โดยใช้หลักฐานจากหนังสือซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิวัติอุตสาหกรรม ส่วนที่สองเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายโดยตรง โดยเลือกศึกษาจากหนังสือวิชาการรวมทั้งบทความที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้าย และส่วนสุดท้ายเป็นการศึกษานโยบายของรัฐบาลที่มีต่อการแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้าย โดยคัดเลือกหนังสือที่

เกี่ยวกับกฎหมายโรงงานของอังกฤษในช่วงเวลานั้น ซึ่งหนังสือทั้งสามประเภทนั้น ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้ารวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อย่างละเอียดแล้วจึงนำมาเรียบเรียงพรรณนาและบรรยายเพื่อให้เกิดความเข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์แก่ผู้อ่าน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจความสัมพันธ์ของการถือกำเนิดของอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายกับการใช้แรงงานเด็ก
2. เข้าใจความเป็นมาและสภาพปัญหาการใช้แรงงานเด็กในอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายของอังกฤษในศตวรรษที่ 19
3. รับทราบถึงแนวทางนโยบายของรัฐบาลอังกฤษที่มีต่อเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอฝ้ายในช่วงศตวรรษที่ 19